

dovanja. To je zapalo našega Fra Lovru. On je zaista vješto nastupio, a providur je držao čvrsto, te im je uspjele slomiti otpor časnika. Tad je sveta Slika u svečanom opходу bila prenesena u crkvu. Nakon toga je O. Lovro održao govor u pohvalu Majke Božje, sinjske Odvjetnice, kojim je potpuno umirio uzbuđene duhove.

Spomenuo sam, da je O. Lovro izdao g. 1713 latinsko-hrvatsku gramatiku. U našoj književnosti mnogo se spominje i njegova »Pisma od pakla« u 5 poglavlja ili pjevanja. To je prva pjesma u desetercu na hrvatskom jeziku. Posvećena je zadarskom nadbiskupu Vicku Zmajeviću. Svijetlo je ugledala u Mlecima g. 1727. Fra Lovro je čuo kako se pjevaju pjesme »od Kraljevića Marka, Muse Arbanasa, Relje Bošnjana... također lipote divojke, od rujnoga vina...« Boljelo ga je, što kršćani malo mare za duhovne stvari, pače izgovaraju svakojaka bogohulstva, sramotne riječi i kletve, počinjaju poroke nedostojne kršćana. Da ih probudi iz mrtvila i potakne na uzvišenije misli, on ispjeva ovu pjesmu. Tu je pjesmu za vrijeme svoga boravka u Makarskoj (valjda drugoga) pjevao s djecom u Makarskoj. Na želju makarskog biskupa Nikole Biankovića, dade je u štampu, živo preporučujući svakome da je pjeva i duhovno se okoristi. Stoga nije na mjestu, što mu Vodnik radi ove pjesme, predbacuje »nelijepu tendencu da istisne narodne junačke pjesme...« Nešto slično je prije njega rekao i Prohaska,¹⁰ nadovezujući da je toga mišljenja bila i službena Crkva!¹¹

Pjesma o paklu jest pravi epos sastavljen na temelju Sv. Pisma, Sv. Otaca i crkvenih naučitelja. Ništa u njoj nema što bi bilo izmišljeno ili se ne bi slagalo s naukom Crkve. Zamjerno je, kako vješto ističe bogoslovnu nauku o paklu i kako je rasvijetljuje s raznim primjerima iz života. Da što vjernije prikaže nauku, kadšto žrtvuje i savršenost

⁹ Povijest hrvatske književnosti, sv. 1, Zagreb 1915, s. 340.

¹⁰ Das kroatisch-serbische Schrifttum in Bosnien und der Hercegovina, Zagreb 1911, s. 137.

¹¹ O uzgojnoj svrsi narodne pjesme lijepo piše g. P. Grgec u »Kalendaru sv. Ante« g. 1932 pod naslovom »Čudoredna vrijednost narodne pjesme«; v. također Balić, n. mj. 42, bilj. 140.